

N:o 60.

Af herr **Lundeberg** m. fl., om ändring af § 71 regeringsformen och § 65 riksdagsordningen i sammanhang med grundlagsändringar rörande utsträckning af valrätten till Riksdagens Andra Kammare.

I särskilda motioner (n:is 52 och 54), som denna riksdag inom Första Kammaren väckts af herr Lithander samt af herrar Östberg och Tamm, Hugo, hafva motionärerna framhållit nödvändigheten af, att grundlagarnes stadganden rörande gemensamma voteringar inom Riksdagens båda kamrar, i den mån dessa afse de direkta skatternas bestämmande, underkastas förändringar, och i båda motionerna föreslås, att de gemensamma voteringarne må inskränkas. Men under det att herrar Östberg och Tamm förorda, att för afgörande af vissa frågor rörande bevillningar må, då dessa skola utgöras efter progressiv skala, erfordras båda kamrarnes sammanstående beslut och dessa motionärer icke omedelbart anknyta detta sitt förslag till det genom Kungl. Maj:ts proposition (n:o 51) till denna Riksdags pröfning framlagda förslag om utsträckning af valrätten till Riksdagens Andra Kammare, har herr Lithander, på samma gång som han förordat, att genom lag skulle bestämmas, att alla de statens inkomster, som härflyta från direkta skatter, kunna bestämmas endast efter kamrarnes gemensamma beslut, hemställt, att dessa stadganden skulle såsom förutsättning anknytas till ett bifall till den af Kungl. Maj:t föreslagna rösträttsreformen. De olika framställningar, som i dessa motioner innehållas, synas oss från skilda synpunkter mycket beaktansvärda. Då Riksdagen nu skall skrida till beslut med afseende å en mycket omfattande utsträckning af valrätten

Bih. till Riksd. Prot. 1904. 1 Saml. 2 Afd. 1 Band. 32 Häft. (N:o 60). 1

till Riksdagens Andra Kammare, måste man taga i noga öfvervägande, hvilka bestämmelser, ägnade att förekomma alltför stor rubbning af jämvikten mellan de båda kamrarne, må anses nödiga, om man skall kunna bifalla en rösträttsreform, som måste i mycket väsentlig mån förändra den andra kammarens sammansättning och sålunda på ett genomgripande sätt inverka på kamrarnes inbördes förhållanden. Vi tveka icke att betona, att en lämplig begränsning af de gemensamma voteringarnes område, för så vidt det gäller den direkta beskattningen, härvid framträder såsom en dylik bestämmelse af synnerligen stor betydelse. Genom en sådan begränsning och den därmed följande nödvändigheten af båda kamrarnes sammanstående beslut för afgörande af vissa viktigare beskattningsfrågor, skulle man vinna en nödig trygghet mot de ensidigheter, som man anser sig kunna befara af en efter den föreslagna rösträttsreformen vald Andra Kammare.

Däremot torde det ej vara lämpligt att från den gemensamma voteringens område afsöndra sådana spörsmål, som allt från antagandet af 1866 års riksdagsordning varit föremål för sådan votering. Vi anse sålunda, att man endast bör äska sådana grundlagsändringar, som afse att med de gemensamma voteringarnes begränsande fordra båda kamrarnes sammanstående beslut med afseende å grunderna för de nyinförda progressiva skatterna. Denna fordran finna vi emellertid så oafvislig, om en rösträttsreform af den ungefärliga omfattning, som Kungl. Maj:ts proposition angifver, skall kunna vinna Riksdagens bifall, att vi icke tveka att föreslå, att de härför nödiga ändringarna i R. F. § 71 och R. O. § 65 skola ibland de grundlagsstadganden, som förbindas med rösträttsbestämmelserna, intagas och sålunda göras till förutsättning för rösträttsbestämmelsernas godkännande.

Med stöd af hvad vi sålunda anført, tillåta vi oss hemställa,

att Riksdagen måtte besluta att i samband med öfriga grundlagsändringar, som upptagas i blifvande beslut rörande utsträckning af valrätten till Riksdagens Andra Kammare, antaga att hvila till vidare grundlagsenlig behandling följande förändrade lydelse af nedan nämnda grundlagsstadganden:

§ 71 regeringsformen.

På enahanda sätt förfares jämväl, där kamrarne sig icke förena om grunderna för någon bevillning,

sättet för deras tillämpning eller bevilningens fördelning till utgörande; dock att, då fråga är om bevilnings utgörande efter progressiv skala, eller med olika skattesatser för olika slag af inkomst eller förmögenhet, bägge kamrarnes sammanstående beslut erfordras för fastställande eller ändring af bestämmelser rörande skatteskala, förhållandet mellan skattesatser för inkomst eller förmögenhet af olika slag, den procent af inkomst eller förmögenhet, hvartill skatten högst må uppgå, skattefrihet för viss inkomst eller förmögenhet.

§ 65 riksdagsordningen.

När i fråga om statsutgifter eller bevilning med det undantag, hvarom i regeringsformens 71 § förmäles, eller om reglementariska föreskrifter — — — förstöras.

Stockholm den 14 april 1904.

<i>Chr. Lundeberg.</i>	<i>F. v. Essen.</i>	<i>Jesper Crusebjörn.</i>
<i>Rich. Åkerman.</i>	<i>Rob. Almström.</i>	<i>Philip Klingspor.</i>
<i>Gust. E. Lewenhaupt.</i>	<i>P. Fahlbeck.</i>	<i>L. Grundberg.</i>
<i>Sw. Joh. Sandqvist.</i>	<i>O. Nilsson.</i>	<i>Knut Tillberg.</i>
<i>E. Fränckel.</i>	<i>P. Sörensson.</i>	<i>Joh. Rylander.</i>
<i>J. M. Ekströmer.</i>	<i>J. S. F. Stephens.</i>	<i>W. v. Hallwyl.</i>
